

OKOPAC (14) *vb pf*

Oba o prawdopodobnie jasne (tak w okopanie); a jasne.

inf okopać (4). ◇ *fut 1 sg* okopam (1). ◇ *2 sg* okopasz (2). ◇ *3 sg* okopą (1). ◇ *3 pl* okopają (3). ◇ *praet 3 sg m* okopał (2). ◇ *part praet act* okopawszy (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI w.

1. *Skopać, spulchnić ziemię dookoła; circumfodere Vulg, Cn; fodere circa aliquid Vulg; ablaqueare, excidicare Cn (6) ;*

a. *Przy uprawie roślin [co] (6) : Bo gdy przypadnie Wiołná/ ázałz owo nie rołkołz [...] łzczepkow náłzczepić/ drobne drzewká rozłádzic/ [...] krzacłki ochędożyć/ okopać/ trzałkowilkiem ofypać RejZwierc 107; A mowię/ okopać łzczep/ iefli był ná źimę obłóžony gnoiem/ álbo iáką mierzwą: bo trawę od niego odgárnawłszy co mu z rołą wilgotność dawa/ włufzyłbył łzczep. GostGosp 98, 98; WujNT Luc 13/8.*

Przen (1) : Abowiem iá [winnicę pańską] ták łpułtołzę/ Włzyłtek iey korzeń rołprołzę: Bo iey nie okopáią/ ták iey zániedbáią. A zrołtá ná niey ciernie, y ofłre iezyny ArtKanc K5v.

b. *O zwierzęciu: łapkami (1) : Táł miał iámę Iež/ y wychował Iežętá/ y okopał/ á wychował w cienu iey Leop Is 34/15.*

2. *Wykopać dookoła rów lub usypać wał ziemny; circumdare Cn (8) :*

Przen [co czym] (1) :

Szereg: »ogrodzić i okopać« (1): A ogrodzi y okopa tę winnicę [pańską] łwoię wedle obietnic łwych ták mocnym murem/ iż żadny dźiki źwierz áni żadny nieprzyacił o nię łie nigdy nie bęđcie łmiał pokułić WujJudConf 19.

a. *Dla celów wojskowych [w tym: kogo (1), co (4)] (7) : BielKron 398v; BielSat N; Gdzie iuž Wołłko połóżyłz/ trzebá ie okopác/ chočia wozami otoczóne bęđzie/ okopawłszy wozy łpiąc mocno łáncuchy/ by nieprzyacił nagle nie przypadł w nocy á wozow nie rozerwał BielSpr 8; [Polacy] Gdzie im dáđzą mieyłce táł łie popiłuią/ po popiłie połóžá łie Obozem rozbijá Namioty w mieyłcu dobrým/ obronným [...]. Wozmi łie obtoczá w kołó/ Láncuchy wozy zewrą y okopáią BielSpr 70v, 65v; Toć łá łzańce napręđłze/ Litewłkie koláły/ Gdy w nie źiemie náłłoczyłz łtoią zá táráły. Gdzie chcełz pręđko przytoczyłz/ okopałz ie w nocy BielSjem 36.*

[Zwrot: »wałem okopać«: Ale łtráłzna rzecz iefł/ kiedy nieprzyacił obłęze miáłto y wálem okopa/ y ták łciłłnie/ iż żaden przyłtęp áni wyltęp nie bęđzie do niego. WujPosN 1584 II 166 (Linde).]

Formacje współrdzenne cf KOPAC.

Cf OKOPANIE, OKOPANY